

Sygn. akt I A Cz 357/13

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2013 r

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący : Sędzia S.A. Józef Wąsik

Sędzia S.A. Hanna Nowicka de Poraj

Sędzia S.O. Regina Kurek (delegowana)

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2013 r w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa P. N.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w K.

o uchylenie i stwierdzenie nieważności uchwał

na skutek zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 6 grudnia 2012r, sygn. akt IX GC 745/12 w przedmiocie wniosku powoda z dnia 27 listopada 2012r o dalsze zabezpieczenia roszczenia

p o s t a n a w i a :

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że wniosek powoda z dnia 27 listopada 2012r oddalić.

Sygn. akt I ACz 357/13

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 marca 2013 roku

Postanowieniem z dnia 6 grudnia 2012 roku Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział IX – Sąd Gospodarczy w sprawie o sygn. akt IX GC 745/12 z powództwa P. N. przeciwko (...) spółce akcyjnej w K. postanowił zabezpieczyć roszczenie P. N. o:

- uchylenie uchwały Nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 13 września 2012 roku w sprawie przerwy w obradach Walnego Zgromadzenia;

- uchylenie uchwały Nr 1 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 18 września 2012 roku w sprawie przerwy w obradach Walnego Zgromadzenia;

- stwierdzenie nieważności uchwały Nr 3 Nadzwyczajnego Walnego' Zgromadzenia Spółki z dnia 18 września 2012 roku w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego w drodze subskrypcji prywatnej poprzez emisję nie więcej niż 21.817.680 akcji zwykłych na okaziciela serii (...), o wartości nominalnej 0,10 zł z wyłączeniem w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy;

alternatywnie o:

- uchylenie uchwały Nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 18 września 2012 roku w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego w drodze subskrypcji prywatnej poprzez emisję nie więcej niż 21.817.680 akcji zwykłych na okaziciela serii (...), o wartości nominalnej 0,10 zł z wyłączeniem w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy;

- stwierdzenie nieważności uchwały Nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 18 września 2012 roku w sprawie emisji podporządkowanych obligacji zamiennych na akcje, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego, wyłączenia w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy w stosunku do obligacji zamiennych i akcji serii (...);

alternatywnie o:

- uchylenie uchwały Nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 18 września 2012 roku w sprawie emisji podporządkowanych obligacji zamiennych na akcje, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego, wyłączenia w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy w stosunku do obligacji zamiennych i akcji serii (...);

w odniesieniu do wszystkich akcji serii (...) ("Akcje") utworzonych na podstawie uchwały nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy pozwanej Spółki z dnia 18 września 2012 roku w sprawie emisji podporządkowanych obligacji zamiennych na akcje, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego, wyłączenia w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy w stosunku do obligacji zamiennych i akcji serii (...), w następstwie złożenia przez obligatariuszy oświadczeń o zamianie obligacji na akcje, w wyniku czego obligatariusze objęli - 416.650.000 akcji serii (...) w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego,

poprzez:

zakazanie wykonywania prawa głosu z akcji,

oraz tak długo, jak akcje posiadają formę zmaterializowaną (nie zostały zdematerializowane),

zakazanie przyjmowania przez Spółkę dokumentów akcji lub zaświadczeń(nia), o których mowa w art. 406 (3) § 1 k.s.h. celem wykazania prawa akcjonariusza do uczestniczenia w walnym zgromadzeniu akcjonariuszy (art. 406 (3) § 1 k.s.h.),

oraz

zakazanie umieszczania akcjonariuszy uprawnionych z Akcji (jako akcji na okaziciela) na liście sporządzanej przez Spółkę zgodnie z art. 406(3) § 6 k.s.h.).

oraz

zakazanie zamiany Akcji z akcji na okaziciela na akcje imienne na podstawie żądania zgłoszonego zgodnie z art. 334 § 2 k.s.h.

zaś na wypadek, gdyby na żądanie(a) akcjonariusza(y) zgłoszone zgodnie z art. 334 § 2 k.s.h., wszystkie lub część Akcji zostały (a) zamienion(e)a z akcji na okaziciela na akcje imienne,

zakazanie dokonania wpisu tych akcjonariuszy do księgi akcyjnej prowadzonej przez Zarząd Spółki,

oraz

zakazanie umieszczenia akcjonariuszy uprawnionych z Akcji na liście sporządzanej przez Zarząd Spółki zgodnie z art. 407 § 1 k.s.h.

oraz

-zakazanie uwzględniania akcji serii (...) przy obliczaniu wyników głosowania uchwał podejmowanych na walnym zgromadzeniu Spółki, a także, ustanowienie

-zakaz wypłaty przez Spółkę jakichkolwiek świadczeń na rzecz akcjonariuszy posiadających akcje serii (...), które ewentualnie będą im przyznane z tytułu wykonywania praw majątkowych z tych akcji, w szczególności zakazu wypłaty dywidendy.

W uzasadnieniu wskazał, że przedstawionymi dowodami powód uprawdopodobnił roszczenie o stwierdzenie nieważności, uchylenie uchwał wskazanych w petitum pozwu, wykazując jednocześnie dostatecznie przesłanki z art. 425 i 422 k.s.h. Również przesłanka interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia została dostatecznie wykazana. Wykonanie przez uczestnika zaskarżonych uchwał może całkowicie uniemożliwić, lub znacznie utrudnić wykonanie ewentualnego orzeczenia. Zagrożenie zaspokojenia interesu wnioskodawcy wynika również z całokształtu działań uczestnika zmierzającego do pomijania akcjonariuszy mniejszościowych w podejmowania ważnych decyzji dla spółki i dla ogółu akcjonariatu również mniejszościowego. Poza tym otrzymanie przez Zarząd środków finansowych od inwestorów w zamian za akcje umożliwi bieżące ich wydatkowanie co spowoduje, iż w przypadku pozytywnego dla wnioskodawcy rozstrzygnięcia, zwrot pozyskanych środków inwestorom może być znacznie utrudniony a nawet niemożliwy. Uchwały nr 3 i nr 4 mają kluczowe znaczenie dla pokrzywdzenia interesów akcjonariuszy mniejszościowych oraz interesu Spółki. Dodatkowo wpis podwyższenia kapitału zakładowego oraz warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego na podstawie skarżonych uchwał może spowodować w przyszłości nieodwracalne skutki i poważne kłopoty finansowe dla Spółki, co może mieć przełożenie na straty wnioskodawcy. Akcjonariusze posiadający akcje serii (...) w okresie do rozpoznania sprawy przez tutejszy Sąd, mogą bez brania pod uwagę interesów dotychczasowych akcjonariuszy (głównie akcjonariuszy mniejszościowych), podjąć dogodnie dla siebie uchwały. Fakt, że po rozpoznaniu niniejszej sprawy tutejszy Sąd mógłby uchylić zaskarżone uchwały (m in. uchwały nr 3 i nr 4) i pozbawić Akcjonariuszy Serii (...) zwiększonego prawa głosu, nie zapobiegnie wcześniejszemu podjęciu przez nich uchwał zgodnych z ich interesami. W ten sposób akcjonariusze dotychczasowi (głównie mniejszościowi) zostaną zmuszeni do kolejnego zaskarżenia podjętych uchwał, jeśli będą chcieli bronić swoich interesów a co jest oczywiste.

Zażalenie na to postanowienie wniosła strona pozwana, zaskarżając je w całości i wniosła o jego uchylenie.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła naruszenie przepisów prawa procesowego, t.j.:

- art. 730¹ § 1 i 2 k.p.c. poprzez udzielenie zabezpieczenia roszczeniu pomimo braku dostatecznego uprawdopodobnienia roszczenia oraz interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia

- art. 730¹ § 3 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie interesu obowiązanej i w konsekwencji udzielenie zabezpieczenia, które ponad potrzebę obciąża zobowiązaną

- art. 731 k.p.c. ponieważ udzielone zabezpieczenie zmierza do zaspokojenia roszczenia przy jednoczesnym braku odpowiedniego postanowienia zamieszczonego w ustawie

- art. 755 k.p.c. w zw. z art. 365 § 1 k.p.c. poprzez udzielenie zabezpieczenia, które normuje obowiązki akcjonariuszy obowiązanej uprawnionych z akcji serii (...) którzy to akcjonariusze nie są stronami ani uczestnikami postępowania o stwierdzenie nieważności lub uchylenie uchwał Walnego Zgromadzenia Obowiązanej

- naruszenie przepisów prawa materialnego ,a to art. 5 k.c. poprzez udzielenie zabezpieczenia mimo nadużycia przez uprawnionego prawa podmiotowego, albowiem podejmowane przez uprawnionego działania stanowią

wylączenie przejaw tzw. szantażu korporacyjnego będącego zjawiskiem szczególnie szkodliwym dla prawidłowego funkcjonowania korporacji jaką jest publiczna spółka akcyjna.

W uzasadnieniu wskazano, że uprawniony nie uprawdopodobnił roszczenia o uchylenie lub stwierdzenie nieważności uchwały nr 4. Wskazał, że opinia zarządu w sprawie wylączenia prawa poboru została prawidłowo sporządzona i przedstawiona na Walnym Zgromadzeniu w dniu 18 września 2012 rok. Zgodnie z wykładnią językową i funkcjonalną art. 19 i 433 k.s.h. opinia nie musi być podpisana przez wszystkich członków zarządu. Odmienne twierdzenia uprawnionego wynikają z faktu, że nie ma on merytorycznych zastrzeżeń co do tej uchwały.

Uprawniony nadto nie wykazał, że uchwała nr 4 została podjęta z pokrzywdzeniem akcjonariuszy obowiązanej oraz z naruszeniem dobrych obyczajów. Wskazała, że obligacje zamienne były emitowane w drodze oferty publicznej co oznacza, że każda osoba, w tym obecni akcjonariusze mieli uprawnienie do zapisywania się na emitowane obligacje zamienne na akcje. Tym samym wszyscy obecni akcjonariusze mogli zapisywać się na obligację i uczestniczyć w tym programie. Jedynym warunkiem uczestnictwa inwestora był wymóg złożenia przez niego i opłacenia zapisu na co najmniej 50.000 euro. Wszelkie zarzuty, związane z tym, że ten próg jest nieosiągalny dla mniejszościowych akcjonariuszy są bezzasadne, a uprawniony stosuje w stosunku do spółki akcyjnej koncepcje prymatu osoby nad kapitałem. Uprawniony nie wykazał także interesu prawnego, a Sąd Okręgowy próbuje zawiesić wszelkie prawa akcjonariuszy z akcji serii (...), pomimo że brak takiego zabezpieczenia nie uniemożliwi lub poważnie nie utrudni wykonania zapadłego w sprawie orzeczenia. Brak wstrzymania wykonania tych praw nie ma wpływu na toczące się postępowanie, bowiem w wypadku, gdy akcje serii (...) zostały nabyte niezgodnie z przepisami bądź w sposób naruszający interesy spółki lub jej akcjonariuszy, pozostali akcjonariusze będą mogli skorzystać z prawa do zaskarżenia takiej uchwały Walnego Zgromadzenia, a tym samym uchwała nie zostałaby wykonana. W wyniku uprawomocnienia się postanowienia z 6 grudnia 2012 roku akcjonariusze uprawnieni z akcji serii (...) będą całkowicie pozbawieni ochrony, gdyż najprawdopodobniej nie będą mogli skarżyć uchwał Walnego Zgromadzenia. Tym samym Sąd pozbawił ich wszelkich praw.

Nadto udzielone zabezpieczenie zmierza do zaspokojenia roszczenia i obciąża pozwana i akcjonariuszy ponad miarę. Analiza treści postanowienia prowadzi do wniosku, że sąd dokonał próby wyłączenia akcjonariuszy uprawnionych z akcji (...) (którzy objęli obligacje warte 50.000.000 zł) jednocześnie oddając kontrolę na czas postępowania w ręce pozostałych akcjonariuszy. W tym czasie akcjonariusze uprawnieni z akcji serii (...) zostali pozbawieni wszelkich praw, co uniemożliwia zabezpieczenie im swoich interesów. Taki sposób zabezpieczenia nie tylko obciąża ponad miarę akcjonariuszy, ale ponad również obowiązują. Utrudnia to prowadzenie działalności operacyjnej, ponieważ pojawia się niepewność, kto w rzeczywistości jest akcjonariuszem spółki, a także kto może wykonywać uprawnienia akcyjne. Oznacza to, że uczestnicy obrotu gospodarczego nie mają pewności, kto sprawuje nad spółką bieżącą kontrolę właścicielską.

Postanowienie Sądu w nadto w rzeczywistości dotyczy zawieszenia praw akcyjnych akcjonariuszy, a więc osób nie uczestniczących w niniejszym postępowaniu. Sąd Okręgowy zatem wykroczył poza krąg uczestników postępowania, jednocześnie nakładając na osoby nie uczestniczące w procesie obowiązki znacząco naruszające ich uprawnienia i uniemożliwiające sprawowanie ochrony ich praw.

Nadto uprawniony stosuje szantaż korporacyjny wobec obowiązanej. Uprawniony posiada akcje, które stanowią 0,03025% udziału w kapitale zakładowym przed podwyższeniem kapitału. Tym samym przed podwyższeniem kapitału nie miał żadnych uprawnień decyzyjnych w spółce. W związku z tym uchwała nr 4 nie wpływa na jego sytuację w spółce, bowiem jego udział i tak był znikomy przed podwyższeniem kapitału. Jego działania są podejmowane w celu sparaliżowania działalności operacyjnej pozwanej, a potencjalnie grożąca mu szkoda z tytułu podwyższenia kapitału zakładowego w ramach emisji akcji K jest niewspółmiernie niższa od szkody grożącej obowiązanej i jej akcjonariuszom uprawnionym z akcji serii (...).

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie jest zasadne. Zaskarżone postanowienie jest co najmniej przedwczesne, wobec uchylenia postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 14 listopada 2012r. Nadto w ocenie Sądu Apelacyjnego biorąc pod uwagę, że powód dysponował w dniu składania wniosku zabezpieczeniem, to nie miał interesu prawnego w dalszym jego rozszerzaniu.

Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, o którym mowa w art. 730¹ k.p.c., określa się jako obiektywną w świetle obowiązujących przepisów, czyli wywołaną rzeczywistą koniecznością ochrony określonej sfery prawnej, potrzebę uzyskania orzeczenia sądowej odpowiedniej treści. W związku z tym, iż celem zabezpieczenia jest udzielenie tymczasowej ochrony prawnej podmiotom potrzebującym, interes prawny istnieje w przypadku, gdy zachodzi potrzeba zapewnienia uprawnionemu „należytej ochrony prawnej”, zanim uzyska on ochronę definitywną (ostateczną), czyli zanim zostanie osiągnięty cel postępowania w sprawie, w związku z którym następuje udzielenie zabezpieczenia. Z kolei „należyta ochrona prawna” polega na usunięciu naruszenia albo zagrożenia naruszenia praw uprawnionego.

Postanowieniem z dnia 14 listopada 2012r Sąd Okręgowy w Krakowie zabezpieczył roszczenie powoda przez: zakaz emisji podporządkowanych obligacji zamiennych na akcje serii (...) objętych uchwałą nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 18 września 2012 roku, o ile do chwili rozpoznania wniosku o udzielenie zabezpieczenia Spółka nie wyemituje jeszcze tych obligacji, zakaz zamiany obligacji na akcje, w szczególności wydania akcji (zapisania ich na rachunku papierów wartościowych) obligatariuszom obligacji zamiennych na akcje serii (...) objęte uchwałą nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 18 września 2012 roku, w sytuacji gdyby w chwili rozpoznania wniosku o zabezpieczenie Spółka dokonała już emisji obligacji, zakaz dematerializacji akcji serii (...) objętych uchwałą nr 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 18 września 2012 roku, a następnie zakazu ich dopuszczenia (wprowadzenia) do obrotu regulowanego na Giełdę Papierów Wartościowych w W., o ile do chwili rozpoznania wniosku o udzielenie zabezpieczenia dojdzie już do zamiany obligacji na akcje a także zawieszenie postępowania rejestrowego dotyczącego zmian w rejestrze przedsiębiorców w zakresie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki na podstawie uchwały Nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 18 września 2012 roku.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w sytuacji, gdy strona dysponuje już zabezpieczeniem w postaci wstrzymania wykonalności uchwały, to nie ma interesu prawnego w domaganiu się kolejnych zakazów czynności, które ze swej istoty stanowią wykonanie tejże uchwały i dalsze jej uszczegółowienie. Dopuszczenie możliwości coraz większego uszczegóławiania tych czynności nie znajduje uzasadnienia prawnego. Wnioskodawca powinien wyegzekwować uzyskane zabezpieczenie, a nie mnożyć nowe. Działając sprzecznie z orzeczeniem Sądu obowiązany wszak ponosi przewidziane prawem konsekwencje zarówno wobec osób trzecich jak i przed sądami i organami administracyjnymi.

Ze względu na uchylene postanowienia z dnia 14 listopada 2012r postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 14 marca 2013r i przekazanie sprawy z wcześniejszego wniosku o zabezpieczenie do ponownego rozpoznania celem zbadania pierwotnej przesłanki zabezpieczenia, jaką jest uprawdopodobnienie roszczenia, do ponownego rozpoznania – kolejny wniosek należało również uznać za przedwczesny.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.